

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 10C/126/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7612221876
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Blahovská
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2015:7612221876.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, JUDr. Mária Blahovská, v právnej veci navrhovateľky A. E., H.. XX.XX.XXXX, C. D. XXX/XXX, D., právne zastúpená JUDr. Jánom Burocim, advokátom, Za šestnástkou 17, Spišská Nová Ves proti odporcovi Q. F. Ž. S., B..K.. O. X, E., P.: XX XXX XXX právne zastúpený JUDr. Gabrielom Gulbišom, advokátom, B. Němcovej 22, Košice, o zrušenie rozhodcovského rozsudku takto

r o z h o d o l :

Súd z r u š u j e rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice so sídlom Alžbetina 41, Košice, spisovej značky 2C/82/2012 zo dňa 19.1.2012.

O d k l a d á vykonateľnosť uvedeného rozhodcovského rozsudku, do právoplatnosti skončenia tohto konania.

Odporca je p o v i n ý nahradiť navrhovateľke trovy konania 504,10 Eur na účet právneho zástupcu navrhovateľky, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporca je p o v i n ý zaplatiť na účet tunajšieho súdu súdny poplatok z návrhu vo výške 331,50 Eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 7.11.2012 sa navrhovateľka domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 2C/82/2012 zo dňa 19.1.2012 a náhrady trov konania. V návrhu uviedla, že odporkyňa v návrhu na začatie rozhodcovského konania uviedla, že účastníci rozhodcovského konania uzatvorili platnú rozhodcovskú doložku. Poukázala na to, že rozhodcovská doložka, na základe ktorej súd rozhodol, je súčasťou Všeobecných poistných podmienok v ich XV. časti a táto splyva s ostatnými podmienkami a k podpisu jej bola predložená na začiatku zmluvného vzťahu s podpísaním návrhu na uzatvorenie poistnej zmluvy. Vzhľadom na predmet a povahu zmluvy ako aj samotné ustanovenia predmetnej poistnej zmluvy nepochybne ide o spotrebiteľskú zmluvu. Rozhodcovská doložka je v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Jej použitie predstavuje výkon práv v rozpore s dobrými mravmi. Rozhodcovská doložka znemožňuje spotrebiteľovi dosiahnuť rozhodovanie sporu inak než v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ - žalobkyňa osobne nevyjedнала a nemala na výber vzhľadom na jej splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Rozhodcovská doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdlosti po vzniku sporu, ale na začiatku zmluvného vzťahu. Takto formulovaná doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je v zmysle § 53 ods. 4 OZ neplatná.

Z predmetnej poistnej zmluvy vyplýva, že rozhodcovská doložka bola dohodnutá už podpisom zmluvy, keďže sa v nej uvádza, že jej súčasťou sú Všeobecné zmluvné podmienky a teda aj rozhodcovská doložka obsiahnutá v XV. časti týchto podmienok. Spotrebiteľovi tým bola fakticky odopretá možnosť

brániť svoje práva pred všeobecným súdom, čím došlo k narušeniu rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa podpisom zmluvy reálne vopred vzdal práva na účinnú právnu obranu. V prípade uplatnenia práv na rozhodcovskom súde v tejto veci zo strany poisťovne došlo k znemožneniu práva spotrebiteľa obrátiť sa na všeobecný súd a vec bol nútený prejednať pred rozhodcovským súdom zvoleným poisťovňou.

Zároveň navrhla, aby bola súdom odložená vykonateľnosť napadnutého rozhodcovského konania.

Odporca prostredníctvom právneho zástupcu vo svojom vyjadrení vzniesol námietku miestnej nepríslušnosti, konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku nie je spotrebiteľským sporom a preto toto konanie nie je zo zákona oslobodené od súdnych poplatkov. Rozhodcovský rozsudok, pokiaľ nebol zrušený v osobitnom inštančnom postupe predvídanom v § 40 a nasl. zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní je riadnym právoplatný a vykonateľným exekučným titulom. Všeobecnému súdu po vydaní rozhodcovského rozsudku neprislúcha hodnotiť predmet sporu v merite veci prejednaný pred rozhodcovským súdom, ani svojou činnosťou nahrádzať či hodnotiť dokazovanie vykonané pred rozhodcovským súdom.

Navrhovateľ nemusel podriadiť rozhodovanie sporov režimu rozhodcovského konania. Ak aj tak urobil, mohol ešte v určitej dobe rozhodcovskú doložku individuálne odmietnuť a zrušiť jej účinky bez toho aby mala vplyv na zvyšok poistného vzťahu. Navrhovateľ túto možnosť odstúpenia od rozhodcovskej doložky nevyužil, z vlastnej vôle rezignoval na štandardné pravidlá konania pred všeobecným súdom. Neskorší subjektívny dojem, že raz uzavretá písomná dohoda môže byť pre neho menej výhodná, nie je dôvodom neplatnosti zmluvy.

Ďalším podaním žiadal konanie prerušiť do doby, kým nebude rozhodnuté Ústavným súdom SR o rozhodnutí Najvyššieho súdu SR č.k. 6Cdo 1/2012.

Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 13NcC/20/2014-103 zo dňa 7.7.2014 rozhodol, že na konanie je príslušný Okresný súd Spišská Nová Ves. Uznesením tunajšieho súdu 10C/126/2014-111 zo dňa 18.9.2014 súd návrh na prerušenie konania zamietol.

Súd vykonaným dokazovaním, z predložených listinných dokladov a písomných vyjadrení, z predloženej kópie spisu 2C/82/2012, výsluchom účastníkov konania a svedkyne zistil tento skutkový a právny stav:

Z predloženej kópie spisu Arbitrážneho súdu Košice mal súd preukázané, že dňa 22.10.2007 bola medzi navrhovateľkou a odporkyňou uzatvorená poistná zmluva č. XXXXXXXXXXXX so začiatkom poistenia dňa 23.10.2007 a koncom poistenia dňa 23.10.2030. Zmluva v závere obsahuje vyhlásenie osoby, ktorá poistnú zmluvu uzatvorila (navrhovateľky), že bola oboznámená so Všeobecnými poistnými podmienkami pre životné poistenie, ktoré sú súčasťou tejto poistnej zmluvy.

Na základe žiadosti navrhovateľky doručenej odporcovi dňa 5.11.2009 o zrušenie poistnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX došlo k zániku poistenia dňom 23.12.2009 so zostatkom 111,69 Eur, tento zostatok (odkúpná hodnota) mala byť navrhovateľke vyplatená do 14 dní od zániku poistenia. Odporca podal dňa 4.1.2012 na Arbitrážny súd Košice návrh proti navrhovateľke na vymoženie pohľadávky podľa časti XVII. ods. 7a, VPP z 21.5.2007. Pohľadávku vyčíslil na sumu 102,90 Eur a táto zodpovedala nákladom žalovaného vynaloženým na uzavretie poistenia.

Podľa bodu 7a totiž: „ S uzavretím poistnej zmluvy je pri jej vzniku spojený osobitný provízny náklad v podobe úhrady odmeny za sprostredkovanie poistnej zmluvy medzi poisťovňou a poistníkom, ktorý uhrádza poisťovňa. Podpisom poistnej zmluvy vzniká poisťovni osobitná pohľadávka voči poistníkovi vo výške vyplatennej províznej odmeny za sprostredkovanie príslušnej poistnej zmluvy, ktorá sa vysporiada pri ukončení poistného vzťahu zápočtom voči odkupnej hodnote, ak je vytvorená alebo poistnému plneniu. Ak odkupná hodnota pri ukončení poistného vzťahu vytvorená nebola, pohľadávka sa stáva splatnou dňom ukončenia poistného vzťahu a poisťovňa je oprávnená voči poistníkovi ju uplatniť podľa zásad dohodnutých v týchto všeobecných poistných podmienkach pred rozhodcovským súdom.

Rozhodcovským rozsudkom sp. zn. 2C/82/2012 zo dňa 19.1.2012 vydaným Arbitrážnym súdom Košice bola navrhovateľka zaviazaná zaplatiť odporkyňi sumu 102,90 Eur a nahradiť trovy konania vo výške 276,- Eur.

Uvedený rozhodcovský rozsudok prevzala navrhovateľka do vlastných rúk dňa 8.10.2012, spolu s žalobou, čo je zrejmé z doručky predloženej rozhodcovským súdom.

Podľa odôvodnenia tohto rozhodnutia rozhodcovský súd sa zaoberal svojou právomocou vo veci rozhodnúť a dospel k záveru, že jeho právomoc je daná. Z časti XV. predložených poistných

podmienok vyplýva, že poisťovňa určila na prejednanie všetkých sporov uvedený súd. Z osobitných dojednaní vyplýva, že rozhodcovská doložka bola krytá samostatným podpisom odporcu (v tomto konaní navrhovateľky), ktorá nebola povinná ju v rámci zmluvy ako celku podpísať. Mala možnosť zmluvnú podmienku neprijíť bez toho, aby to ovplyvnilo zvyšok poistného vzťahu, mala teda možnosť úpravu časti XV. poistných podmienok úplne vylúčiť. Na základe toho posúdil rozhodcovský súd rozhodcovskú doložku ako platnú. Rozhodcovská doložka neobsahuje ustanovenia, ktoré by mali navrhovateľa (v tomto konaní odporcu) zvýhodňovať a tým spôsobiť nerovnováhu vo vzájomnom vzťahu v neprospech odporkyne.

Všeobecné poistné podmienky spolu s poistnou zmluvou, v časti XV. s názvom Rozhodcovské konanie obsahujú rozhodcovskú doložku, kde podľa bodu 1 tohto článku, poisťovňa a poistník sa dohodli, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších doplnkov s výlukami a odchylnou právnou úpravou vykonanou týmto článkom, štatútom rozhodcovského súdu a jeho rokovacím poriadkom. Podľa bodu 2 uvedeného článku, pokiaľ poisťovňa nepoverí osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu resp. nezriadi stály rozhodcovský súd, bude rozhodcovský súd vytvorený od prípadu k prípadu troma fyzickými osobami poverenými na výkon rozhodcu zo strany poisťovne. S uvedeným vyjadruje poistník súhlas svojim podpisom na týchto všeobecných poistných podmienkach.

Za všeobecnými poistnými podmienkami, ktoré boli podpísané navrhovateľkou dňa 22.10.2007 sú uvedené Osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007 k poistnej zmluve, kde podľa bodu 2 poistník a poisťovňa vyjadrujú svojim podpisom vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti všeobecných poistných podmienok. Osobitné zmluvné dojednania sú podpísané navrhovateľkou dňa 22.10.2007.

Súd vypočul svedkyňu - sprostredkovateľku poistenia, ktorá uviedla, že po zistení finančnej situácie v rodine ponúkla klientke poistný produkt, vysvetlila jej všetky výhody tohto produktu, čo má kryté z tohto poistenia, čo to pre ňu znamená, aké má poistné udalosti, na akú dobu sa poistenie uzatvára. Po komplexnom vysvetlení produktu sa jej spýtala, či súhlasí s uzavretím tohto návrhu poistnej zmluvy, klientka sa rozhodla, že áno. Najprv vypísali tlačíva, skôr ako dala návrh poistnej zmluvy podpísať klientke, prešla s ňou každé jedno tlačívo a vysvetlila som jej čo vlastne podpisuje. Upozornila ju, že čo vypisuje je návrh poistnej zmluvy, všetky originály tlačív posielala na ústredie do Košíc, v priebehu 30 dní jej prídu originál zmluvy podpísané prezidentom a tieto tlačíva jej prinesie osobne, do vtedy sa s kópiami dokladov môže oboznámiť. Vysvetlila jej, že ak by došlo k neplateniu poistného alebo k vzniku dlhu, tak spoločnosť bude tento dlh vymáhať, ich spoločnosť to rieši cez rozhodcovský súd. Vysvetlila jej, že je to trochu iné ako riešenie súdnou cestou a ona s tým súhlasila, upozornila ju, že toto už bude riešiť vedenie. Klientka musela podpísať všetky kolónky, podpísanie rozhodcovskej doložky bolo nevyhnutnou súčasťou uzavretia zmluvy.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť

sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak:

- a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3),
- b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní,
- c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,
- d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal,
- e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené,
- f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť,
- g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17),
- h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona, 14) alebo
- i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený,
- j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

Podľa § 40 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť.

Podľa § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov podľa § 40 písm. a) a c), pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

Poistná zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania, o nároku z ktorej rozhodoval rozhodcovský súd, je spotrebiteľskou zmluvou podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka. Z poistnej zmluvy je zrejme, že žalovaný ako poisťovateľ konal v rámci predmetu svojej činnosti podľa výpisu z Obchodného registra. Navrhovateľka je spotrebiteľom, keďže uzatvorila zmluvu ako fyzická osoba. Z predloženej poistnej zmluvy, ani rozhodnutia rozhodcovského súdu nie je zrejme, aby pri uzatváraní poistnej zmluvy konala v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Pre spotrebiteľské zmluvy je pritom charakteristické, že sa jedná o zmluvy, ktoré sú uzatvárané opakovane s veľkým počtom zákazníkov, pričom návrhy týchto zmlúv sú pripravené na vopred predtlačení tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť zmeniť obsah takto navrhnutých zmlúv. Týka sa to aj predmetnej veci, pretože poistná zmluva bola vyplnená na vopred pripravenom predtlačenom tlačive, do ktorého boli len vpísané údaje týkajúce sa navrhovateľky.

Odporca vo svojich vyjadreniach k žalobe vzniesol námietku nesplnenia poplatkovej povinnosti navrhovateľky v spore. Vo veci ide o spor, ktorý má svoj základ v spotrebiteľskej zmluve a návrh bol podaný navrhovateľkou ako spotrebiteľom. Z toho dôvodu je podľa § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Z.z. o súdnych poplatkoch oslobodená od platenia súdnych poplatkov pre toto konanie a teda námietka nesplnenia poplatkovej povinnosti uplatnená odporcom nie je dôvodná.

Navrhovateľka sa podaným návrhom na začatie konania domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodu neplatnej rozhodcovskej doložky. Návrh na začatie konania bol z jej strany podaný v zákonom stanovenej lehote 30 dní, čo je zrejme z toho, že predmetný rozhodcovský rozsudok bol navrhovateľke doručený dňa 8.10.2012 a návrh na začatie konania bol na tunajšom súde podaný dňa 7.11.2012. Vykonaným dokazovaním má súd za to, že návrh bol podaný zo strany navrhovateľky dôvodne. Dôvodom zrušenia rozhodcovského rozsudku sp. zn. 2C/82/2012 je skutočnosť, že rozhodcovský súd rozhodol vo veci na základe neplatnej rozhodcovskej doložky.

Rozhodcovská doložka, na základe ktorej rozhodcovský súd rozhodol, je súčasťou všeobecných poistných podmienok. Konkrétne je uvedená v článku XV. všeobecných poistných podmienok s názvom Rozhodcovské konanie a v osobitných dojednaniach. Je tak súčasťou dlhého neprehľadného textu písaného malými písmenami a splyva s ostatnými podmienkami uvedenými vo všeobecných poistných podmienkach. Podľa rozhodcovskej doložky všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská doložka tak znemožňuje poistenému - spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a núti ho v prípade sporu alebo sporných nárokov podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu. Tým mu je ako spotrebiteľovi odobratá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Uvedeným rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Význam rozhodcovskej doložky v porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je totiž osobitý a to z dôvodu, že táto rieši otázku kto v prípade sporu bude rozhodovať o právach a právom chránených záujmoch vyplývajúcich zo zmluvy. Cieľom rozhodcovskej doložky tak, ako je formulovaná v danom prípade je dosiahnuť, aby všetky prípadné spory medzi zmluvnými stranami boli prejednané výlučne rozhodcom a tým znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu všeobecným súdom. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na smernicu Rady č. 93/13/EHS, ktorá uvádza niektoré nekalé podmienky vo svojej prílohe, kde podľa písm. q/ bod 1 tejto prílohy neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane. Podľa toho je teda neprijateľné, aby rozhodcovské konanie bolo dojednané ako výlučný prostriedok riešenia sporov z akejkoľvek spotrebiteľskej zmluvy. Rozhodcovská doložka je tak poukazujúc na citované ustanovenie § 54 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka neprijateľnou podmienkou a teda je neplatná.

Súd má tiež za to, že predmetná rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná tak, ako to tvrdil odporca. Odporca poukázal pritom na osobitné zmluvné dojednania, ktoré navrhovateľka samostatne podpísala. V prvom rade súd poukazuje na to, že odporca nepreukázal skutočnosť, aby bola navrhovateľka riadne oboznámená so všeobecnými poistnými podmienkami. To, že navrhovateľka všeobecné poistné podmienky a osobitné zmluvné dojednania podpísala ešte neznamená, že navrhovateľka sa skutočne mala možnosť s týmito podmienkami aj oboznámiť. Všeobecné poistné podmienky, ale aj osobitné zmluvné dojednania sú písané malými písmenami, obsahujú množstvo právnickej terminológie. Je nemožné, aby navrhovateľ ako priemerný spotrebiteľ mal možnosť si ich prečítať a aby pochopil ich text v krátkej dobe, bez možnosti sa s nimi vopred riadne oboznámiť. Uvedené je zrejme z toho, že všeobecné poistné podmienky a osobitné zmluvné dojednania boli navrhovateľom podpísané v deň uzatvorenia poistnej zmluvy resp. spolu s poistnou zmluvou, keďže je v nej výslovne uvedené, že jej súčasťou sú všeobecné poistné podmienky. Na uvedenom nemení nič skutočnosť, že navrhovateľka podpísala samostatne aj osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na rozhodcovskú doložku, ktoré sú len pokračovaním predtlačenej formulára poistných podmienok. Zo strany odporcu nebolo preukázané jeho tvrdenie, že navrhovateľka ako spotrebiteľ mala možnosť odmietnuť podpísať rozhodcovskú doložku bez toho, aby tým bol dotknutý zmluvný vzťah. Táto skutočnosť nevyplýva zo zmluvy, ani zo všeobecných poistných podmienok a ani z osobitných zmluvných dojednaní.

Súd vypočul sprostredkovateľku poistenia, ktorá potvrdila, že klientov neupozornila na to, že rozhodcovskú doložku nemusia podpísať, tiež uviedla, že klientka musela podpísať všetky kolónky, podpísanie rozhodcovskej doložky bolo nevyhnutnou súčasťou uzavretia zmluvy.

Rozhodcovskú doložku robí neplatnou však aj ust. § 8 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní, podľa ktorého zmluvné strany sa v rozhodcovskej zmluve môžu dohodnúť na osobe rozhodcu (rozhodcov) alebo na postupe jeho dodatočného ustanovenia. Podľa § 12 ods. 6, zmluvné strany sa môžu dohodnúť, že svoj spor predložia na rozhodnutie určitému stálemu rozhodcovskému súdu. V tom prípade platí, že sa podrobujú predpisom stáleho rozhodcovského súdu podľa § 13 a 14, ktoré sú platné v čase začatia rozhodcovského konania pred týmto stálym rozhodcovským súdom, ak sa v rozhodcovskej zmluve nedohodli inak. V rozhodcovskej doložke je uvedené, že spory sa budú riešiť pred Stálym rozhodcovským súdom, avšak vôbec ho neurčili, preto nie je možné ustáliť, že sa podrobujú predpisom teda rokovaciemu poriadku tohto súdu. Toto dojednanie je teda neurčité a nejasné a ako také je samo o sebe neprijateľnou doložkou a teda aj neplatným zmluvným dojednaním.

Rozhodcovská doložka tak, ako je uvedená vo všeobecných poisťných podmienkach, je neplatnou aj z dôvodu, že subjekt, ktorý má rozhodovať v rozhodcovskom konaní je oprávnený určiť výlučne odporca. Uvedené taktiež spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov rozhodcovského konania v neprospech spotrebiteľa. V prípade takého výberu, ktorý nie je dohodou oboch strán, totiž zvlášť vznikajú pochybnosti o neobjektívnosti rozhodovania v rozhodcovskom konaní. V danej veci sa rozhodcovské konanie uskutočnilo na rozhodcovskom súde podľa výberu odporcu bez toho, aby tento výber mal navrhovateľ možnosť akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť.

Poukazujúc na vyššie uvedené skutočnosti má súd za to, že rozhodcovská doložka v článku XV. všeobecných poisťných podmienok a osobitných zmluvných dojednaniach je neprijateľnou podmienkou a teda absolútne neplatnou zmluvnou podmienkou vzhľadom na jej rozpor s ustanoveniami o spotrebiteľských zmluvách a ustanoveniami Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Rozhodcovský súd preto nemohol rozhodnúť na základe tejto doložky a teda nemal právomoc vo veci konať. Keďže rozhodcovská doložka v danej veci núti spotrebiteľa podrobiť sa v prípade sporu výlučne rozhodcovskému konaniu je aj v rozpore s dobrými mravmi a teda je neplatná aj podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka.

Rozhodcovský súd preto nemohol rozhodnúť na základe tejto doložky a teda nemal právomoc vo veci konať. Súd preto návrhu žalobkyne vyhovel a predmetný rozhodcovský rozsudok zrušil.

Podľa § 40 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v platnom znení, ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť.

Navrhovateľka v žalobnom návrhu žiadala o odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku sp. zn. 2C/82/2012. V citovanom ustanovení § 40 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. nie sú vymedzené podmienky, ktoré musia byť splnené, aby bolo možné odložiť vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku. Je však nepochybné, že dôvody odkladu musia spočívať na úvahe súdu o možnom úspechu vo veci samej a v zabránení výkonu predmetného rozhodnutia. Právoplatný a vykonateľný rozhodcovský rozsudok je exekučným titulom spôsobilým na vymáhanie plnení v ňom priznaných žalovanému. Účelom odkladu vykonateľnosti právoplatného rozhodnutia je ochrana toho, kto o odklad žiada. Je zrejme, že napriek prebiehajúcej súdnej konaní žalovaný má právo domáhať sa výkonu predmetného rozhodnutia. V konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku mala navrhovateľka úspech, rozhodnutie však nie je právoplatné. Súd má preto za to, že sú splnené predpoklady povolenia odkladu vykonateľnosti daného rozhodcovského rozsudku. V opačnom prípade by totiž mohlo dôjsť k nútenému vymáhaniu plnení z neho vyplývajúcich už v priebehu tohto konania. Odkladom vykonateľnosti sa tak predíde možnému navyšovaniu nákladov, ktoré by mohli vzniknúť prípadnou exekúciou rozhodcovského rozsudku. Poukazujúc na uvedené súd rozhodol tak, že odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku až do právoplatného skončenia veci.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., a zaviazal odporcu, ktorý v konaní nemal úspech nahradiť navrhovateľke trovy konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia vyčíslených v zmysle § 10 ods. 1 a §13a ods. 1, vyhl. 655/2004 Z.z. za tieto úkony:

1. prevzatie a príprava zastúpenia 2012	58,69 Eur
2. písomné podanie na súd - žaloba	58,69 Eur
3. námietka k postúpeniu veci	58,69 Eur
4. odvolanie 16.1.2013	60,08 Eur
5. vyjadrenie vo veci	60,08 Eur
6. pojednávani dňa 18.11.2014	
odročené bez prejednávania veci 1	15,46 Eur
7. účasť na pojednávani dňa 5.2.2015	64,54 Eur
8. účasť na pojednávani dňa 14.4.2015	64,54 Eur
Spolu	440,77 Eur

Režijný paušál v zmysle § 16 ods. 3 vyhl. 655/2004 Z.z.

3 x 7,63Eur, 2 x 7,81 Eur, 1 x 8,04 Eur, 2 x 8,39 Eur

Spolu 63,33 Eur

Spolu trovy právneho zastúpenia 504,10 Eur

Podľa § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Podľa § 2 ods. 2 veta prvá zákona č. 71/1992 Z.z. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený.

Navrhovateľka je pre toto konane oslobodená od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Z.z. a súd jej návrhu vyhovel. Z tohto dôvodu súd zaviazal odporcu zaplatiť súdny poplatok z návrhu na začatie konania. Výška súdneho poplatku bola určená podľa položky 3 písm. c/ sadzovníka súdnych poplatkov t.j. vo výške 331,50 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.